

ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Вінницький національний технічний університет

Анотація. У статті наголошено на необхідності удосконалення аналізу логістичної діяльності підприємства. Обґрунтовано, що внутрішня логістична система підприємства має будуватись як інтегрована система. Зазначене дає змогу приймати ефективні рішення, здійснювати реалізацію логістичних функцій і завдань. Впорядкування та підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства дає змогу максимально швидко пристосувати внутрішні економічні процеси до зовнішніх ринкових вимог.

Ключові слова: логістична діяльність, логістична система, логістика, ефективність.

Abstract. The article emphasizes the need to improve the analysis of logistics activities of the enterprise. It is substantiated that the internal logistics system of the enterprise should be built as an integrated system. This allows you to make effective decisions, implement logistics functions and tasks. Streamlining and improving the efficiency of logistics activities of the enterprise allows you to quickly adapt internal economic processes to external market requirements.

Keywords: logistic activity, logistic system, logistics, efficiency.

Вступ

Для забезпечення ефективного функціонування підприємствам слід вибудувати відповідну логістичну систему, що потребує відповідної системи показників визначення ефективності логістичної діяльності підприємства. Тобто потрібно сформулювати певну актуальну та ефективну сукупність індикаторів логістичної діяльності, що необхідна для формування дієвих управлінських механізмів логістичної системи підприємства. Така система індикаторів може базуватись на економічних результатах, які підприємство отримало від застосування логістичного підходу, а також понесених логістичних витрат.

Над формуванням системи показників, що допоможуть визначити ефективність логістичної діяльності підприємства працювали і продовжують працювати вітчизняні та зарубіжні науковці. Зокрема, результати досліджень функціонування логістичних систем висвітили А. Альбеков [1], Д. Бауерсокс [2], Д. Ламберт [3], Дж. Р. Сток [3], А. Яшин [4], М. Ряшко [4], Є. Крикавський [5], І. Міщук [6]; аспекти дослідження внутрішньої логістичної системи підприємства - М. Денисенко [7], П. Левковець [7], Л. Михайлова [7], Н. Чернописька [5]; методологічні аспекти визначення ефективності від функціонування внутрішніх логістичних систем - В. Алькема [8], Н. Буреннікова [9], Л. Ковальська [10, 11]. Нерозв'язаними залишаються питання щодо оптимальної кількості показників оцінювання ефективності логістичної діяльності підприємства. Метою статті є висвітлення результатів наших досліджень у контексті аспектів, згаданих вище.

Результати досліджень

Опрацювання нами сучасних літературних джерел дозволило побачити, що показники для оцінювання ефективності логістичної системи можна узагальнити таким чином:

- продуктивність логістичної системи: кількість замовлень на одного працівника; кількість логістичних операцій на одного працівника; середній час виконання логістичної операції.
- надійність логістичної системи: надійність поставок; можливість виникнення дефіциту; якість поставок.
- ефективність логістичної системи: оборот логістичних активів; завантаженість об'єктів логістичної інфраструктури; рентабельність інвестицій у логістичну інфраструктуру; оборотність запасів; тривалість одного обороту; частка логістичних витрат у структурі загальних витрат підприємства; рентабельність каналів збуту.

- гнучкість логістичної системи: гнучкість виконання замовлень; гнучкість оплати послуг [5, С.269-270].

Процес оцінювання ефективності логістичної діяльності спрямований на розв'язання чотирьох основних завдань: моніторинг логістичних операцій; контроль над процесом виконання транспортно-логістичного обслуговування; оперативне управління на основі виявлених тенденцій; розроблення подальших тактичних і стратегічних дій для вдосконалення логістичного процесу.

При побудові системи оцінювання ефективності логістичної діяльності підприємства необхідно дотримуватись наступних принципів: достовірність, всебічність, мати прикладний характер, наочність, однозначність, універсальність.

Алгоритм оцінювання ефективності складається з таких етапів: вибір об'єктів оцінки; визначення груп ключових показників для кожної з вибраних підсистем.

Розроблення системи оціночних показників слід виконувати поетапно: здійснити формування стратегічних цілей підприємства; дослідити причинно-наслідкові зв'язки між стратегічними і тактичними цілями підприємства; здійснити вибір показників і визначення цільових значень; дослідити вибрані зв'язки показників із бізнес-процесами на підприємстві; провести розроблення тактичних і стратегічних заходів.

Висновки

Окреслена нами система оцінювання ефективності логістичної діяльності підприємства сприятиме комплексному аналітичному дослідженню різних підсистем логістики на підприємстві і визначенню можливих резервів підвищення її ефективності, які ми досліджуватимемо в подальшому.

Список використаних джерел

1. Альбеков А. У., Федько В.П., Митько О.А. Логистика коммерции. - Ростов-на-Дону, – 2001. – 512 с.
2. Бауерсокс Д.Д., Клосс Д.Д. Логистика: интегрированная цепь поставок. Пер. с англ. 2-е изд. – Москва: Олимп-Бизнес, – 2005. – 640 с.
3. Ламберт Д.М., Сток Д.Р. Стратегическое управление логистикой. Пер. с 4-го англ. изд. – Москва: ИНФРА-М, – 2005. – 797 с.
4. Яшин А.А., Ряшко М.Л. Логистика. Основы планирования и оценки эффективности логистических систем // учеб. пособие – Екатеринбург: Издательство Уральского университета, – 2014. – 52 с.
5. Крикавський Є.В., Чернописька Н.В. Логістичні системи. Навчальний посібник – Львів: «Львівська політехніка», – 2009. – 264 с.
6. Міщук І.П. Оцінювання ефективності системи логістики підприємства торгівлі // Механізм регулювання економіки. – 2012. – № 4. – С.102-109.
7. Денисенко М.П., Левковець П.Л., Михайлова Л.І. Організація та проектування логістичних систем // підручник – Київ: ЦУЛ, – 2010. – 336 с.
8. Алькема В.Г. Розвиток мікрологістичних систем та методика його оцінювання // Науковий журнал Луцького національного технічного університету. Серія «Логістика: теорія та практика» – 2012. – № 1(2). – С. 5-11.
9. Поліщук (Буреннікова) Н.В. Функціонування економічних систем: моделі складових результативності: моногр. Вінниця: ВНАУ, 2010. 396 с.
10. Ковальська Л.Л. Регіональні логістичні системи: теорія та практика: монографія – Луцьк: ЛНТУ. – 2011. – 264 с.
11. Ковальська Л.Л., Савка Б.Р. Методика оцінки рівня розвитку логістичної інфраструктури регіону // Науковий журнал Луцького національного технічного університету. – 2012. – № 1(2) – С.71-81.

Кущнір Анастасія Володимирівна - студентка групи МПОУ-19М Вінницького національного технічного університету, Вінниця, Україна, e-mail: anastacia.kushnir@gmail.com

Науковий керівник: Буреннікова Наталія Вікторівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства та виробничого менеджменту Вінницького національного технічного університету, Вінниця, Україна, e-mail: n.burennikova@ukr.net

Kushnir Anastasia V. - student of MPOU-19M group of Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: anastacia.kushnir@gmail.com

Research supervisor: Burennikova Nataliia V. – Doctor. Econ. Sc., Professor, Professor of the Department of Enterprise Economics and Production Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail:n.burennikova@ukr.net